

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 16/2023-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovéj a sudcu Petra Molnára a v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], prechodne [REDAKOVANÉ], zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Danica Birošová, s. r. o., Piaristická 46, Trenčín, v mene ktorej koná advokátka a konateľka JUDr. Michaela Gáborík, proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 23 To 67/2022-318 zo 6. septembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 28. novembra 2022 domáha vyslovenia porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 23 To 67/2022-318 zo 6. septembra 2022. Požaduje ďalej, aby bolo uznesenie krajského súdu zrušené. Domáha sa napokon náhrady trov konania do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.
2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených listinných dôkazov vyplýva nasledovný skutkový stav veci:
3. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) č. k. 1 T 76/2021 z 5. mája 2022 bol sťažovateľ uznaný vinným zo zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) Trestného zákona, za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere troch rokov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu štyroch rokov. Súčasne mu bol uložený probačný dohľad, ako aj zákaz požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok v skúšobnej dobe. Bolo mu tiež uložené ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou. Zároveň bol zrušený výrok o treste trestného rozkazu okresného súdu č. k. 8 T 75/2021 z 20. decembra 2021, ktorým bol sťažovateľovi za prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. b) a e)

uložený trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu troch rokov.

4. Na základe odvolania prokurátora uznesením krajského súdu č. k. 23 To 67/2022-318 zo 6. septembra 2022 bol rozsudok okresného súdu na neverejnom zasadnutí zrušený v celom rozsahu a vec mu bola vrátená s tým, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Krajský súd rozhodoval v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Javorkovej a sudcov JUDr. Antalu a JUDr. Horvátovej.

5. Z profesijnej pôsobnosti sudkyne JUDr. Horvátovej je zrejmé, že od roku 2011 pôsobila na Okresnej prokuratúre Bánovce nad Bebravou (od roku 2016 do roku 2018 zastávala funkciu námestníčky na tejto prokuratúre), z ktorej následne v roku 2019 prešla na Krajskú prokuratúru v Trenčíne (ďalej len „krajská prokuratúra“). Sudkyňou krajského súdu sa stala 20. júna 2022.

6. Z uvedeného vyplýva, že sudkyňa JUDr. Horvátová pôsobila ako prokurátorka na krajskej prokuratúre od začatia trestného stíhania sťažovateľa až do vyhlásenia rozsudku okresného súdu. Následne už ako sudkyňa krajského súdu bola účastná odvolacieho konania a rozhodovania.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Podľa názoru sťažovateľa došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to v dôsledku toho, že krajský súd rozhodoval v odvolacom konaní v nezákonnom zložení, keďže rozhodovania v senáte sa zúčastnila sudkyňa JUDr. Horvátová, ktorú bolo potrebné považovať zo zákona za vylúčenú.

8. Viac ako desaťročné pôsobenie sudkyne JUDr. Horvátovej na prokuratúre (z ktorých počas posledných troch rokov pôsobila priamo na orgáne činnom v trestnom konaní konajúcom v trestnej veci sťažovateľa od počiatku) predstavuje takú objektívnu okolnosť, ktorá je spôsobilá vyvolať u vonkajšieho nestranného pozorovateľa pochybnosť o jej nezaujatosti. O odvolaní prokurátora (ktorý by mal byť v konaní pred súdom rovnocennou stranou) konala a rozhodovala jeho bývalá kolegyňa.

9. Podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

10. Pri komplexnom zhodnotení vzťahu sudkyne JUDr. Horvátovej k trestnej veci sťažovateľa treba skonštatovať, že jeho povaha a intenzita objektívne vyvoláva pochybnosti o nestrannosti sudkyne JUDr. Horvátovej, a to nielen v očiach sťažovateľa, ale aj akéhokoľvek nestranného pozorovateľa, čo môže viesť k strate dôvery občanov v spravodlivosť.

11. Sťažovateľ si uvedomuje, že ustanovenie § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku pokrýva situáciu, keď v merite veci rozhoduje vylúčený sudca, ale vzhľadom na to, že proti zrušujúcemu

uznesení krajského soudu nie je prípustné dovolanie (bolo by prípustné až proti konečnému rozhodnutiu krajského soudu), je sťažovateľ toho názoru, že napádané uznesenie krajského soudu vydané v nezákonnom zložení prenáša vadu aj do nového konania na okresnom súde. Toto nové rozhodnutie okresného soudu vyvolané v priamej vecnej súvislosti s napadnutým uznesením krajského soudu by bolo taktiež kontaminované nezákonnosťou uznesenia krajského soudu. Takýto postup by iba prehľboval nepriaznivý dopad na jeho práva. Pritom ochrana ústavnosti má byť (ak je to procesne možné) rýchla, účinná a hospodárna, a je preto žiaduce, aby sa otázky nestrannosti soudu a sudcu vyriešili už v tomto štádiu konania bez čakania na prípadné dovolacie konanie a jemu predchádzajúce ďalšie odvolacie konanie.

12. Rovnako si sťažovateľ uvedomuje, že ústavný súd zásadne preskúmava len také právoplatné rozhodnutia, ktorými sa konanie vo veci samej skončilo, čo sa v prípade sťažovateľa ešte nestalo. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti už pripustil výnimky z tejto zásady a podľa názoru sťažovateľa v danom konkrétnom prípade sú splnené podmienky na takýto osobitý prístup ústavného soudu (IV. ÚS 209/2021 zo 6. júla 2021).

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

13. Ústavnú sťažnosť treba považovať za neprípustnú.

14. Podľa § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

15. Podľa § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, ak sťažovateľ preukáže, že nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

16. Zo skutkového stavu predostretého sťažovateľom, ale ani z listinných dôkazov, ktoré ústavnému súde predložil, nevyplýva, že by postupom podľa § 31 ods. 4 s poukazom na ustanovenie § 31 ods. 1 Trestného poriadku namietal zaujatosť sudkyne JUDr. Horvátovej, a to potom, ako jeho trestná vec bola v dôsledku odvolania prokurátora predložená na rozhodnutie krajskému súde. Hoci krajský súd nekonal na verejnom zasadnutí (v dôsledku čoho sťažovateľ nemal možnosť osobne zistiť, že v senáte zasadá aj sudkyňa JUDr. Horvátová), nič mu nebránilo získať informáciu o tom, ktorý senát krajského soudu bude v jeho veci rozhodovať, ako aj o tom, kto sú členovia tohto senátu. Pritom bolo v eminentnom záujme sťažovateľa cestou trestnej kancelárie krajského soudu a aktuálneho rozvrhu práce krajského soudu (prístupného na internete) tieto skutočnosti zistiť, a to práve pre účely posúdenia, či niektorý zo zákonných sudcov by nemal byť v dôsledku zaujatosti z konania a rozhodovania vylúčený. Vykonať takéto zisťovanie bolo v záujme sťažovateľa o to viac, že nemohol dopredu vedieť, či krajský súd bude rozhodovať na verejnom alebo na neverejnom zasadnutí.

17. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že podľa názoru sťažovateľa bolo vecou sudkyne JUDr. Horvátovej, aby sama oznámila svoju zaujatosť, čo sa však nestalo. Z ústavnej sťažnosti naproti tomu nevyplýva nijaké vysvetlenie, prečo sám sťažovateľ jej zaujatosť nenamietal.

18. V uvedených súvislostiach považuje ústavný súd za podstatné, že sťažovateľ bol v rámci trestného konania vedeného na okresnom súde a na krajskom súde zastúpený obhajcom ako kvalifikovaným právnym zástupcom, ktorý mal spomínané rozhodujúce súvislosti predvídať a konať primeraným spôsobom zabezpečujúcim ochranu označených práv sťažovateľa podľa ústavy a dohovoru.

19. Možno dospieť k záveru, že sťažovateľ nevyčerpal námietku zaujatosti sudkyne JUDr. Horvátovej v odvolacom konaní ako účinný právny prostriedok priznaný mu Trestným poriadkom na ochranu jeho označených práv. Zakladá to vo svojich dôsledkoch neprípustnosť ústavnej sťažnosti.

20. Sťažovateľ ani len netvrdil (tým menej preukazoval), že námietku zaujatosti sudkyne JUDr. Horvátovej neuplatnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Preto ani neprichádzal do úvahy prípadný možný postup ústavného súdu podľa § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

21. Obiter dictum, ústavný súd poznamenáva, že po právoplatnom skončení trestnej veci vo vzťahu ku konečnému rozhodnutiu krajského súdu sťažovateľ bude môcť podať dovolanie s poukazom na argumentáciu uplatňovanú v tejto ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. januára 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu